

чинним законодавством та нормативними документами і залежать від категорії страхувальників, форми страхування, виду застрахованого майна тощо); *виплата страхової суми* — “основне зобов’язання страховика за договором особистого страхування” (передбачає надання грошової допомоги застрахованому або членам його сім’ї у разі настання страхового випадку); *виплати компенсаційні* на позначення поняття “відшкодування витрат, пов’язаних із виконанням трудових зобов’язань (наприклад, у відрядженні — добові, проїзні, квартирні тощо)” (Великий тлумачний словник сучасної української мови. — К., 2004, с. 105; Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник. — К., 2000, с. 83).

Щодо юридичного навантаження термінів *упущена вигода* та *страхова виплата* радимо звернутися за консультацією до Інституту держави та права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України.

Л. О. Тищенко

**СЕПАРУВАННЯ / ПОДІЛЬНІСТЬ /
ФРАКЦІОНУВАННЯ —
СЕПАРУВАТИ / ПОДІЛЯТИ /
ФРАКЦІОНУВАТИ**

Які українські терміни вживати на позначення “поділяти суміш на складники за певною ознакою”?

Вважаємо, що доцільно вживати лексеми *сепарувати / сепарування* або *фракціонувати / фракціонування*. Російський термін *сепарирование* перекладають як *сепарування* “дія за значенням *сепарувати* — відокремлювати одну речовину від іншої, виділяти одну речовину зі складу іншої” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. IX, с. 127). Російський термін *фракционирование* — укр. *фракціонування* “дія за значенням *фракціонувати* — піддавати що-небудь розподілу на фракції; виділяти з чого-небудь фракцію (компонент складної рідини, який кипить у вузькому проміжку температури)” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. X, с. 640).

Отже, заперечень щодо вживання цих термінів немає.

Поділяти — “ділити що-небудь на частини”; *подільність* — “це властивість за значенням *подільний* — який можна поділити, який ділиться” (<http://www.slovnyk.net/>). Як бачимо, цей термін не підходить для вживання його на означення “поділяти суміш на складники за певною ознакою”.

Л. О. Тименко

ПОРИ — ШПАРИНИ

Який із цих термінів — *пори* чи *шпарини* — доцільніше вживати на позначення “шпаринок у шарі твердих тіл неоднакової форми й розмірів, що можуть заповнюватися газами або іншими компонентами”? У розумінні “шпаринки в шарі твердих тіл неоднакової форми й розмірів, що можуть заповнюватися газами або іншими компонентами” в українській мові фахівці рекомендують вживати лексеми *пори* і *шпарини*. Лексема *пори* означає “порожнини між часточками якої-небудь речовини, матеріалу” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. VII, с. 251). Слово *шпарина* означає “вузький довгастий отвір; довгаста тріщина, розколина, заглибина на поверхні чого-небудь” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. XI, с. 516).

Рекомендуємо вживати термін *пори* для позначення “порожнини між часточками якої-небудь речовини”, але, якщо йдеться саме про довгасті пори, то потрібно вживати термін *шпарини* (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. XI, с. 515) й відповідний прикметник *шпаристі* (Словник української мови. — К., 1970—1980, т. XI, с. 517).

Л. О. Тименко

**КАПІЛЯРНО-ПОРИСТІ —
КАПІЛЯРНО-ШПАРИСТІ**

Яку терміносполуку краще вживати на позначення “ознаки структури тіла, що містить капіляри та пори, шпаринки (стосується зерна)”.

Російський термін *капиллярно-пористые тела* має українські відповідники *капілярно-пористі* або *капілярно-шпаристі* тіла (<http://www.slovnyk.net/>).

Отже, для вживання рекомендуємо і словосполучення *капілярно-пористі тіла*, і словосполучення *капілярно-шпаристі тіла*, але не можна вживати словосполучення *капілярно-шпаруваті тіла*.